

EPoSS Privacybijlage

Het onderzoek

In het EPoSS-project wordt onderzocht in hoeverre de mentale gezondheid, fysieke gezondheid en de leefstijl van leerlingen van invloed zijn op hun ontwikkeling in het onderwijs. Het onderzoek vindt plaats onder leerlingen en hun ouders¹ in het basisonderwijs en leerlingen in het voortgezet onderwijs en wordt uitgevoerd door middel van digitale vragenlijsten.

In het basisonderwijs worden de ouders van kinderen in groep 3 en de kinderen in groep 8 gevraagd éénmalig een vragenlijst in te vullen over leefstijl en gezondheid. In het voortgezet onderwijs worden leerlingen in leerjaar 3 en de leerlingen in de eindexamenklassen gevraagd éénmalig een vragenlijst in te vullen. Daarnaast wordt er in het voortgezet onderwijs een onderzoek uitgevoerd onder dezelfde groepen leerlingen met de PsyMate app. Hierbij beantwoorden leerlingen een week lang 5 maal per dag (buiten schooltijd) een aantal korte vragen in een app op hun mobiele telefoon over hun mentale gezondheid en sociale contacten. Deelname aan het onderzoek is vrijwillig en de gegevens die met dit project verzameld worden mogen alleen voor wetenschappelijke doeleinden gebruikt worden.

Uitvoerder

Het onderzoek wordt uitgevoerd door de Universiteit Maastricht en is gefinancierd door het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (www.nro.nl). Het project is een module-onderzoek binnen het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (www.nationaalcohortonderzoek.nl).

Toestemming voor deelname aan onderzoek

In het basisonderwijs dienen ouders toestemming te geven voor deelname van hun kind aan het onderzoek. Alleen aan die kinderen waar toestemming voor is verkregen wordt een vragenlijst voorgelegd. Voordat de kinderen in groep 8 aan de vragenlijst beginnen moeten ook zij aangeven of ze mee willen doen. Zij kunnen er ondanks de toestemming van hun ouders dus voor kiezen om niet deel te nemen aan het onderzoek. In het voortgezet onderwijs moeten de ouders van de leerlingen die jonger zijn dan 16 jaar toestemming geven. Ook hier geldt dat ook de toestemming van de leerling zelf vereist is. Van leerlingen van 16 jaar en ouder is de toestemming van alleen de leerling zelf voldoende. In het voortgezet onderwijs moet voor ieder onderdeel, de éénmalige vragenlijst en de Psymate app, apart toestemming worden gegeven.

Intrekken toestemming

Ouders en leerlingen kunnen hun gegeven toestemming tot 4 weken na het invullen van de vragenlijst(en) nog intrekken. De tot dan toe verzamelde gegevens van de leerling zullen dan worden vernietigd. Daarna worden identificerende kenmerken uit de dataset verwijderd waardoor leerlingen niet meer herkenbaar zijn en kunnen we geen individuele gegevens meer uit de databestanden verwijderen. Voordat het verzoek verwerkt wordt dient vastgesteld te worden of het verzoek is ingediend door een bevoegd persoon en dat het legitiem is. Het is mogelijk dat er daarom om legitimatie wordt gevraagd alvorens het verzoek in behandeling wordt genomen.

¹ Met ouders worden in dit document de ouders danwel de verzorgers van het kind bedoeld.

Verwerkte persoonsgegevens

De Universiteit Maastricht verwerkt in het kader van het EPoSS project de volgende persoonsgegevens:

- Adresgegevens, geslacht en geboortedatum van leerlingen: ter identificatie en verificatie en voor de koppeling aan bestaande gegevens uit het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO).
- Namen van ouders en van leerlingen: voor het registreren van toestemming voor deelname van kinderen in het basisonderwijs en leerlingen jonger dan 16 jaar in het voortgezet onderwijs.
- Antwoorden op digitale vragenlijsten: om het onderzoek te kunnen uitvoeren is informatie nodig over de leefstijl van leerlingen, hun sociale netwerk en hun fysieke en mentale gezondheid.

Uitwisseling van gegevens

De Universiteit Maastricht verzamelt de toestemmingsformulieren van ouders en levert scholen een lijst met namen aan van de leerlingen die deel mogen nemen aan het onderzoek. De Universiteit Maastricht krijgt alleen de gegevens van de ouders en leerlingen indien er sprake is van toestemming. Van de ouders die geen expliciete toestemming geven, dat wil zeggen ouders die geen toestemming geven en ouders die niet reageren, krijgt de Universiteit Maastricht geen gegevens. De Universiteit Maastricht levert CBS een bestand met de niet geanonimiseerde onderzoekdata voor koppeling aan de data van het NCO. Deze data worden via de beveiligde uploadfaciliteiten van het CBS aangeleverd.

Datakoppeling

Binnen het EPoSS project worden alleen data verzameld die elders nog niet voor wetenschappelijk onderzoek beschikbaar zijn. Dit om scholen, ouders en vooral leerlingen niet onnodig te belasten. Binnen het NCO zijn al diverse relevante onderwijsdata beschikbaar. De met de vragenlijsten verkregen onderzoeksdata zullen gekoppeld worden aan deze reeds beschikbare NCO-data. Hiervoor worden de niet-geanonimiseerde data aangeleverd aan het CBS. Het CBS zal op basis van de persoonsgegevens geslacht, adres en geboortedatum de data pseudonimiseren en koppelbaar maken aan de reeds bij het CBS aanwezige data. Binnen de beveiligde omgeving van CBS kan verder onderzoek alleen plaatsvinden op de gepseudonimiseerde data en alleen voor wetenschappelijke doeleinden. De aangeleverde, niet-geanonimiseerde data zal door CBS uiterlijk 12 maanden na pseudonimisering verwijderd worden.

Opslag data en toegang tot data

Data worden opgeslagen op de servers van de Universiteit Maastricht en op de servers van de Remote Access omgeving van CBS. Bij de Universiteit Maastricht zijn de niet-geanonimiseerde data alleen toegankelijk voor de datamanager van het EPoSS-project. De datamanager is een geautoriseerd medewerker van de Universiteit Maastricht. De geanonimiseerde data zijn bij de Universiteit Maastricht alleen toegankelijk voor geautoriseerde onderzoekers van de Universiteit Maastricht. De gepseudonimiseerde data die bij het CBS opgeslagen worden zijn alleen toegankelijk voor door het CBS en het NRO geautoriseerde onderzoekers.

Privacy

Het onderzoek voldoet aan de AVG-richtlijnen en is goedgekeurd door de ethische commissie van de Universiteit Maastricht. In de data die voor onderzoek beschikbaar worden gesteld zijn gegevens redelijkerwijs niet naar individuele leerlingen herleidbaar.

Niet-gepseudonimiseerde data zijn niet voor onderzoek beschikbaar en worden slechts tijdelijk opgeslagen ten behoeve van de koppeling met de NCO-data. Na het pseudonimiseren van de data worden bij CBS de niet-gepseudonimiseerde data vernietigd en worden bij de Universiteit Maastricht de niet-geanonimiseerde data vernietigd.

Bewaartermijn

Conform de richtlijnen van Nederlandse universiteiten worden zowel de geanonimiseerde onderzoekdata als de informatie omtrent de gegeven toestemming van ouders en leerlingen voor minimaal 10 jaren na afloop van het onderzoek bij de Universiteit Maastricht bewaard. Bij CBS zullen de gepseudonimiseerde onderzoekdata als onderdeel van de NCO-data beschikbaar blijven voor wetenschappelijk onderzoek binnen de Remote Access-omgeving van CBS.

Publicaties

Publicaties naar aanleiding van het project zijn niet herleidbaar tot individuele leerlingen, ouders of scholen. De namen van de deelnemende scholen of leerlingen zullen nooit worden gepubliceerd en scholen ontvangen geen rapportages op schoolniveau.

Rechten

Ouders/leerlingen hebben op grond van privacywetgeving diverse rechten. Zij kunnen voor uitoefening van hun rechten contact opnemen met de Universiteit Maastricht. Ouders/leerlingen hebben het recht om inzicht te vragen in hoe de gegevens worden verwerkt. Vanwege vertrouwelijkheid en het creëren van een veilige onderzoeksopzet worden de antwoorden van leerlingen niet met ouders en schoolmedewerkers gedeeld. Tot 4 weken na het invullen van de vragenlijsten kunnen ouders/leerlingen een verzoek indienen om de verwerking van hun gegevens (of de gegevens van hun kind) te stoppen en deze gegevens uit de data laten verwijderen. Na deze periode zijn individuele leerlingen redelijkerwijs niet meer te herleiden in de data.

Behalve dat ouders/leerlingen terecht kunnen bij de Universiteit Maastricht met vragen, verzoeken en klachten hebben zij het recht om een klacht in te dienen bij de toezichthoudende instantie, de *Autoriteit Persoonsgegevens*.

Contact

Voor vragen of opmerkingen over de verwerking van de persoonsgegevens van dit project kunt u mailen naar EPOSS-ROA@maastrichtuniversity.nl of telefonisch contact opnemen met Lisanne Vonk (06-41812352).